

SAN'AT

Ressam Peyami Safa

Ressam Peyami Safa, resimlerini hiç bir sergide teşhir etmiş değildir. Onun gayet iyi işlenmiş peyzajları, natürcemterleri, portreleri vardır. Oudaki tasvir ve terkip kuvvetini bir başka Türk san'atkârında göremedim. Renkleri asla solmayan bu ebedî lâvhalar, onun esrarlı fırçası ile boyandı.

Roman ve hikâyeleri, bu renkli kelimelerden vücude getirdiği esiri tabloların meşheridir. Türk kari, ıstırabı onun çizdiği, onun boyadığı tuvalerde tanıdı. Nesirlerinde bir şelâlenin musikisi vardır. Herkesin sevdiği, beğendiği romancı, hikâyeci Peyami Safayı ben ressam ve musikîşinas Peyami Safa olarak tanıdım ve tanıyorum. Peyami Safa, resimlerini ruh ve tabiatın görünür ve görünmez renklerin usarelerinden vücude getirdiği bu muhayyirilukul halita ile boyadı. O, yukarıya baktığı zaman gözleri kamaşan miyopların göremeyeceği kadar yüksek abidelerin san'atkârıdır. O, bir ressam, o bir bestekârdır.

Türkçenin renk ve ses zevkini, bugünkü nesil, en evvel onda tattı. Elif Nacinin edebiyattan bahsedişini küstahlık telâkki edenler, bunu benim ona karşı layezal hürmet ve muhabbetime bağışlasınlar. Büyük iftiharlarımdan biri olan Peyami Safa ile arkadaşılığımın bahsedeceğim. «Sözde kızlar», filme çekildikten sonra, Peyami Safa Beylerbeyine taşındı. Ona misafir olduğum gecelerin sabahında beraberce Beylerbeyi tepelerine tırmanırdık. Ben bir köşede poşat yaparken, o, «Şimşek» le «Mahşer»i yazdı.

Ben, bu birlikte çalıştığımız günlerde ona rüzgârın önünde başlarını sallayan gelinciklere, papatyeleri göstermiştim. Bu kır çiçeklerini ben boyadım. O, yazdı. Bu çiçekler, benim poşatlarımda soldular ve kımıldamadılar. Fakat, onun gelinciklerinin renkleri asla solmadı ve hâlâ da kımıldanıyorlar. «Şimşek»de sarı yüzlü Müfidin kesik kesik öksürüklerini duyuyorum. «Mahşer» in sahifeleri, bütün bu bir sürü iskelet halinde sallanan mustarip «Harbi Umumî» çocuklarının göz yaşlarıyla ıslaktır. O, «Dokuzuncu hariciye koğuşunda» az mı ıstırap çekti? Onun Araplarla, Acemlerle yaptığı harplerinin zafer destanları, bugünkü neslin dudaklarında bestelendi.

Babası İsmail Safa, anadan doğma şair, Peyami Safa, babadan doğma san'atkârdır.

Ben, paletimin zaviyesinden Peyami Safayı böyle tanıdım.

Elif Naci

